

Osaamista työvoimapolista – kehittäminen ja pilotointi

koulutusvalmentaja Hanna Viitasaari / Eduro-säätiö/ Osaamista työvoimapolista -hanke

Työelämälähtöinen lyhytkoulutus

Työelämälähtöiset lyhytkoulutukset olivat Lapin koulutuskeskus REDUn erillisrahoituksella toteuttama sarja eri aloille suuntautuvia koulutuksia, joiden tavoitteena oli vastata suoraan työnantajien rekrytointi- ja osaamistarpeisiin. Koulutukset toteutettiin tiiviissä yhteistyössä työnantajien kanssa työelämässä oppien ja ne olivat kestoltaan n. viikosta pariin kuukautta. Osaamista työvoimapolista -hanke mahdollisti pilotin, jossa hyödynnettiin Eduro-säätiön koulutusvalmennuksen resurssia matkailualalle suuntaavassa lyhytkoulutuksessa syksyllä 2019.

Matkailualan lyhytkoulutuksesta olivat vastuussa Lapin koulutuskeskus REDUn lisäksi työnantajien edustajat VMP ja Enjoy Oy. Oppimisympäristön koulutukselle tarjosi Hotel Santa Claus Rovaniemeltä. Koulutuksessa käynnistettiin porrastaen kaksi ryhmää ja Eduro-säätiön koulutusvalmentajat olivat ensimmäisenä aloittaneen ryhmän koulutuksessa mukana. Kyseisessä ryhmässä aloitti 19 opiskelijaa, joista pääosa oli turvapaikanhakijoita.

Opintojen aikana annettavalla koulutusvalmennuksella tuetaan opiskelijoita saavuttamaan osaamisen kehittämiseen liittyvät tavoitteet. Näin ollen päädyttiin hyödyntämään koulutusvalmennuksen resurssia koulutuksen ensimmäisellä kolmen viikon mittaisella teoriapainotteisella jaksolla päivittäin. Teoriajaksoa seuranneen neljä viikkoa kestäneen työelämäjakson aikana oli koulutusvalmentajan resurssi tarvittaessa käytettävissä. Koulutusvalmentajien mukanaololla mahdollistettiin opiskelijoiden konkreettinen tukeminen osaamisen kehittämisessä mm. seuraavasti:

- Koulutusvalmentajat huolehtivat, että opiskelijat kykenivät mahdollisuuksien rajoissa seuraamaan opetusta ja kertoivat opetuksen keskeisiä sisältöjä opiskelijoille joko englannin- tai selkeällä kielellä.
- Koulutusvalmentajat tukivat opiskelijoita harjoitustehtävien tehtävänannon ymmärtämisessä ja tehtävien teossa.
- Kahden koulutusvalmentajan resurssilla mahdollistettiin koko ryhmän jakaminen pienempiin ryhmiin työelämäjakson alkuvaiheessa ja opiskelijoiden yksilöllisempi tukeminen työelämän käytäntöjen haltuunotossa.

Kansainvälinen opiskelijaryhmä asettaa omat haasteensa koulutukselle. On tavallista, että mm. informaatiota ei aina ymmärretä tarkoitetulla tavalla. Joissakin kulttuureissa opettajaa kunnioitetaan siten, että ei rohjeta kysyä, vaikka asia on jäänyt epäselväksi. Koulutusvalmentajat toimivat näissä tilanteissa hyvänä välikätenä ja heidän kauttaan oli helpompi lähestyä opettajaa. Koulutusvalmentajat auttoivat myös käytännön asioissa, kuten työpaikkoihin tutustumisessa tai turvapaikanhakijoiden työn tekemiseen liittyvien lupa-asioden selvittämisessä. Työllistymistä edistäviä valmennuspalveluita tuottavat toimijat, kuten hankkeen säätiöt, hallitsevat asiakkaiden monialaisen tukemisen ja verkostotyön, mikä koettiin hyödylliseksi, sillä opiskelijoilla saattaa koulutuksen aikana ilmetä oppimiseen liittyvien tuen tarpeiden lisäksi myös sosiaalisia tai terveyteen liittyviä haasteita ja tuen tarpeita.

Hankkeen koulutusvalmennuksen mukana olo lyhytkoulutuksessa toimi hyvänä alustana eri toimijoiden välisen yhteistyön kehittämiseksi, mutta kehitettävääkin ilmeni, kuten piloteissa yleensä:

- Eri toimijoiden välinen työnjako ja vastuut tulisi olla selkeät sekä opiskelijoiden että toimijoiden näkökulmasta.
- Yhteiselle suunnitellulle on hyvä varata riittävästi aikaa ennen koulutuksen alkua ja sen aikana.
- Opiskelijoiden yksilöllisiin tarpeisiin ja lähtökohtiin on hyvä varautua laajalla otteella; Suomessa muutamia kuukausia viettänyt vain äidinkieltään puhuvan turvapaikanhakijan ja keski-ikäisen suomalaisnaisen yhtäaikaisten tarpeisiin vastaaminen saattaisi olla sujuvampaa, mikäli jo suunnittelussa on otettu huomioon erilaiset opiskelijaprofiilit.

Lyhytkoulutuksella saavutettiin toivottuja tuloksia ja se tuotti osaajia ravintola- ja keittiöalan tehtäviin matkailusesongin tarpeisiin. Koulutusvalmennuksesta annetun opiskelijapalautteen perusteella pidettiin erityisen tärkeänä, että oli olemassa taho, joka kulki opiskelijoiden rinnalla koko prosessin ajan. Lapin koulutuskeskus REDUn ravintola- ja cateringalan opettajien mukaan tavoitteet saavutettiin paremmin ryhmässä, joka oli saanut tukea Eduro-säätiön koulutusvalmennukselta. Työelämän edustajat pitivät niin ikään pilottia onnistuneena ja ilmaisivat halukkuutensa tehdä vastaavanlaista yhteistyötä myös jatkossa.

Pilotti osoitti, että siinä missä koulutus, niin myös koulutusvalmennus voidaan integroida työelämässä tapahtuvaan osaamisen kehittämiseen ja sillä voidaan tukea tarpeen mukaan joko yksilöä tai ryhmää. Koulutusvalmennuksen lisäresurssi mahdollistaa koulutuksen ja työelämän resurssien tarkoituksenmukaisemman hyödyntämisen. Lisäksi erilaiset oppijat sekä yksilölliset tarpeet huomioiva tuki vähentää opintojen keskeytymisiä ja edistää koulutuksen tuloksellisuutta.

Kuvat: Hanna Viitasaari